

ARDIAN-CHRISTIAN KUCIUK

EX

*Roman
de dragoste & conspirație*

Colecția: Biblioteca Contemporanul • Roman
Coperta și colaj: Florin Afloarei

Lector: Constantina Raveca Buleu
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura Contemporanul
OP-22, CP-113, Sector 1, București,
Cod 014780, România
Tel/Fax: 4021-2125692; 4021-3106618
E-mail: office@contemporanul.ro
www.contemporanul.ro

Anul apariției: 2012

Ediție Digitală PDF

ISBN 978-606-92683-7-7

Copyright © 2012 Contemporanul

Ardian-Christian KUCIUK (pseudonimul literar al lui **ARDIAN KYÇYKU**), scriitor de expresie albaneză și română, eseist, traducător și editor născut la 23 august 1969 în orașul Pogradec din Albania. Doctor în Filologie și doctorand în teologie. Conferențiar în științele umane și ale comunicării, decan al Facultății de Arte și Științe a Universității „Gheorghe Cristea” din București. Cărți scrise și publicate în limbile albaneză și română: *În imperiul pietrei*, *Anul în care s-a inventat lebăda*, *Familia Morti*, *Dulcea taină a nebuniei*, *Noaptea după anul zero*, *Un trib glorios și muribund – eposul unei uitări*, *Muza Jocului*, *Traducerea*, *Fluviile Saharei*, *Zeul Epigon*, *Dragoste la ultima vedere*, *Pofta de pâine cerească*, *Diva sau Mâncătorul de Flori*, *Îngerii de prisos*, *Trilogia*, *Cristalul și hienele*, *Un alfabet al poeziei albaneze*, *Vremea locuitorilor*, *Ochi*, *Cum a fost cucerit Nebunistanul*, *Introducere în Semiotică*, *Asediu – roman scris cu foarte puține ghilimele*, *Ex – roman de dragoste & conspirație*, *Semnele și Cetatea* (prelegeri), *Home*, *În loc de veșnicie* (teatru), *Ki\$land sau Sărută-mă scheletule*, *Loc pentru o singură păpușă*, *viceCartea* (teatru), *Sângele neutru – Viață de sufleuri* (teatru), *Tatăl*, *Excelență – 5 imagini din oglindă* (teatru)

Membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Ligii Scriitorilor din Albania, al Asociației Scriitorilor din București; membru corespondent al Central European Academy of Science and Art. Co-fondator și director al *Revistei Europene Haemus*; redactor-șef al *Revistei universitare ComunIQue*.

Motto:

Vreau să mor – moartea nu vine
Să trăiesc – și n-am cu cine

Ce mă va-ngropa pe mine?

După un anonim frământat

CAPITOLUL I

Chiar și în ultima primăvară a mileniului trecut, scrâșnind din dinții rămași valabili sau din proteze, lumea repeta mâniaoasă că groparul Ciolan era atât de aiurit și nesemnificativ, încât nu doar că nu avea nici un motiv să se îmbogățească, să ajungă celebru și căutat de suferinzi, ci și că-i va conduce pe toți, inclusiv pe pruncii de acum, sub pământ. Cică doamnei Moarte îi plăcea să se joace de-a veșnicia cu asemenea indivizi. Aceasta era concluzia la care s-a ajuns după ce unii s-au speriat ca nu cumva, invocându-i moartea sau imobilizarea în pat, în loc să trezească furia Morții, treziseră mila sau chiar dragostea Longevității față de el.

Dar cu o săptămână înainte de venirea Eclipsei, Ciolan a fost ales în unanimitate gropar de onoare. Nu numai al cimitirului nostru, ci Gropar de Onoare al tuturor celor văzute și / sau duse în lumea vecină. Trecuseră peste patru decenii de îngropări izbutite, înfăptuite cu dragoste, cum afirmau admirativ colegii lui de breaslă, și aproape o jumătate de veac de scrâș-

nire din dinți și proteze a vecinilor. Din când în când, mai apăruse câte un deștept pragmatic sau îns ce nu vroia să-și dea orgoliul pe niște dinți prea uzați, și chemase la calmare, propunând să se renunțe la acea scrâșnire nesănătoasă din cel puțin trei motive și anume: ca să economisim dinții, fie ei și falși, deși carnea de mâncat și de mușcat se împutina săptămânal; ca să nu stricăm și mai rău echilibrul sonor al nopților în mahala; și, în final, ca să nu-i prelungim viața groparului, creându-i, prin invidie exprimată, suspiciunea soartei. Unii au propus chiar o soluție ingenioasă, un soi de mutare a mâniei de la oameni la maidanezi sau alte animale necuvântătoare (dar producătoare de sunete), cu scopul ca acestea să *latre* cam tot ceea ce nu puteam exprima *noi*, dar necuvântătoarele nu prea s-au arătat dispuse să se implice. Ele își aveau propriile nemulțumiri și necazuri, pe care nimeni nu se gândea să le traducă în limbaj omenesc.

Ciolan nu-și făcea de mult sânge rău. Era atât de calm – sau aiurit – încât părea a fi mereu altcineva, o fantomă ruptă de realitate sau de irealitate. Nu spusese vreodată ceva, poate nici în sinea lui, despre mânia sau ura vecinilor. Doar o singură dată, cu ani în urmă, când invidia i-a pus pe unii să-i trimită o plângere directorului crematoriului național, Ciolan rostise un „Hm” care sunase ca un cui bătut pe un coșciug ud. Plângerea se referea la înapoierea sau bătaia pasului pe loc, produse în societatea postmodernă de către unele meserii vechi și de-

pășite, cum era cea de gropar. Venise vremea ca meseria asta să iasă din circulație. Ascunși sub haina debusolantă a anonimatului, abuzând de mila ancestrală a rudelor îndoliate, groparii *mâncau prea multă colivă*, informa scrisoarea. Era cazul ca veșnicul foc, cel slăvit de mitologii și credințe, să reia locul cuvenit în viața cetățenilor, fie ei decedați, fie încă vii, și să *ne scape de niște excroci*.

Directorul crematoriului național nu dăduse răspuns și pentru faptul că plângerea nu era semnată de nimeni. Ea părea mai degrabă plângerea unor morți care visaseră nu să fie îngropați, ci incinerați, decât a unor vecini vii și mânioși. Șeful cimitirului unde lucra Ciolan îi scosese atunci la *o bericică de lucru*, la o terasă aflată pe marginea crematoriului național.

– Iată, băieți, – rostise șeful, arătând cu degetul către o clădire cenușie, învelită în fum și construită parcă cu *rezultat* din oasele defuncțiilor. Aia vrea să ne ia pâinea din gură... Aia cred că planeta asta nu-i destul de poluată de experimente și accidente nucleare și mai vor s-o mai sprijine oleacă și cu cenușă din cenușalor... Pricepeți?

Ciolan tăcuse. El tăcea mai tot timpul, ca și cum ar fi răpit din naștere cantitatea de tăcere pe care trebuiau s-o folosească vecinii. Știa că invidia avea să se potolească într-o zi, dar nu vroia ca invidia să se potolească imediat după ce el avea să-l îngroape pe ultimul dintre invidioși. El ținea la vecini, deși observase că cei mai fioroși adversari ai săi, cei care nici nu-și puteau

imagina că vor fi îngropați de el erau și cei mai apropiați în spațiu. Cum treceai de primul rând de case, indiferent de direcția mersului, cum încăpățânarea de a fi îngropat de altcineva, nu contează cine, scădea. Iar cu cât te apropiai spre casa lui Ciolan, cu atât mai bizare deveneau reacțiile. Domnul Lipeanu, de exemplu, vechi dușman ascuns în ale vitalității, ajunsese chiar să declare la cârciumă că „Mai bine mă las futut de el, decât îngropat”. Destinul lui Ciolan însă, știa să facă din multe butade gargare și supărări retorice. Ciolan l-a îngropat cu dragostea dintotdeauna și pe regretatul domn Lipeanu, l-a iertat în timp ce-i gusta din colivă, s-a rugat pentru sufletul acestuia, aflând cu plăcere că, odată cu acea îngropare, *crescuse în grad*. Căci lumea groparilor respecta o ierarhie ciudată, aproape mistică: purtai epoleții sau gradul științific ori pedagogic, al ultimului reîntors la țărână. Iar regretatul domn Lipeanu, fost tovarăș, precum a reieșit din presa centrală, fusese mare general pe la Securitate. Ultimul militar îngropat de proaspătul general al cimitirului fusese un maior de miliție, un anume Doru Duru, ucis într-o încăierare cu primii *aducători* ai democrației. Tresăltarea inimii de maior nici nu se putea compara cu cea a inimii de general. Și se pare că înaintările în grad ajung să modifice chiar și lumea somnului, fiindcă tocmai în ziua în care i-a digerat generalului coliva Ciolan a avut un vis. Unul cât se poate de banal, ocolit de simboluri profunde, cum s-ar zice. Nu visase de când își îngropase nevasta, pe mult îndrăgi-

ta și bârfita Eleonora. Ciolan o visă pe neașteptate, în centrul unui câmp de grâu care aducea cumva a curtea din spatele casei lor, aflată pe „Trofeelor” 13, deși curticica lor era atât de pustie, încât găinații păsărilor carnivore sau ierbivore păreau stelute strivite pe o stâncă. *Uite-te la mine, Ciolane*, îi șoptise fosta soție. Ciolan se uitase la ea. Arăta ceva mai bine decât în viața asta sau aia. Era înaltă, plinuță, imposibil de săturat, ci doar de iubit, de suferit crunt de dragul ei, de faptul că ea se născuse pe lumea asta și tu erai obligat s-o iubești, s-o iei de nevastă, să-i suportți năzdrăvăniile, să te lași umilit, neglijat, înșelat și iar de la capăt. Era o zeiță.

– Ei, află că nu m-am măritat cu tine doar ca să mă dau altora, – îl încredința zeița.

Ciolan încremenise. În acele clipe dulci și bizare și-a dat seama că este în vis sau într-o vedenie. Crezuse mereu că nu ea, ci tocmai alții, începând cu deja de-gradatul Lipeanu și terminând cu nea Scorobete bețivanul, trăiseră, nu se prăpădiseră înainte de vreme și se zăbătuseră s-o tot aibă, să se înfrupte din carnea și din gemetele ei doar ca s-o țină măritată cu Ciolan. Că altfel cum ar fi avut Ciolan o soție stricată?! Se grăbise s-o calmeze pe Eleonora cu celebra lui mantră: „Nu-i așa de simplu... Să mă gândesc...”, dar ea dispăruse, repetând o întrebare ciudată, *unde e copilul, de ce nu mi-ai dat bobul de grâu*, pe urmă se topise în aerul visului, oarecum dezamăgită, deși el o iubea la fel ca înainte de moarte, deși ea poate se distra cu aceeași dărnicie și în lumea cealaltă, unde

tăcerea și mărinimia lui n-o puteau opri să se sinucidă.

Fără a înțelege prea bine, Ciolan întinse mâna dreaptă, sfărâmă blând un spic, păstră un singur bob, îl puse pe vârful limbii și îl mănca încet.

N-avea să uite gustul aceluia bob până la moarte. Și doar s-a străduit să-l contopească în coliva lui Lipeanu, dar nu era cu putință.

Își deschise ochii timp de câteva secunde, pe urmă se hotărî să adoarmă sau s-o viseze din nou pe Eleonora. Găsise mai de mult o soluție: își aducea aminte cu lux de amănunte de păsărica iubitei sale soții. Acesteia îi plăcea la nebunie să-l pună în genunchi, să-i absoarbe capul cu coapsele lungi și puternice și să-l implore: „*Oh, linge-o, călăule, că altfel zboară*”. Iar călăul se simțea cu capul prins într-un coif prea strâns și nu-și putea ține limba în cerul gurii, nici chiar dacă și-o mușca, deși avea dinți perfecti – nu scrâșnise niciodată din ei – și-și putea decupa limba într-o mie de feluri, dar păsărica n-avea deloc răbdare, se chinuia să zboare, să dispară din viața lui, iar cerul era mai îngust decât coiful, ascultând ca din fundul unui căzanel de vrăjitoare cum „călăul” devenea rapid „vânător”, pe urmă „șerpișor”, „uh-uh” și bătăi de inimi înfierbântate. Și tocmai devotamentul limbii călăului și puterea de stăpânire a dinților săi perfecti o împiedicaseră mai târziu pe vulnerabila Eleonora ca, înainte să-și dea duhul – Ciolan se aștepta ca duhul ei să zboare odată cu păsărica, din dulcea colivie a ei – să sară peste

el cu mătura, cu satârul sau cu mașina de cusut, urlând nebunește: „*Din gura ta mi-a intrat mie cancerul în păsărică, neghiobule!*” Dar lucrurile se rezolvaseră cu mult mai calm, exact ca în ziua nunții lor, în deplină ascultare și neguroasă resemnare, cum se întâmplă frecvent, până la moarte, cu unele cupluri care-și petrec viața împreună, fără a percepe nici „de ce”, nici „zău”, nici „cum adică”.

Curtea virană și plină de stele, din spatele casei, se deghiză din nou în câmp de grâu. Ciolan crezu că tocmai îl părăsește nevasta și regretă în tăcere că nu avuseseră și ei un copil, deși nu prea puteai ghici cam ce ar fi urmat să moștenească acel copil. Dar ceilalți copii, născuți de oameni lipsiți de valoare și de vlagă, sau chiar monștri, ce moșteneau?! O voce blândă, duioasă, i-a șoptit de undeva:

– Tovarășe general... tovarășe general...
Aici crește coliva lumii...

Ciolan a rămas mut de uimire. Nu-i venea să creadă că și în lumea viselor se instaurase comunismul, dar mai ales că se folosea coliva. Oare pentru cei încă vii se mânca dincolo colivă? Privi câmpul auriu, nesfârșit, emoționat de briza amurgului din vis, și-i veni să plângă. La câtă colivă mâncase de-a lungul vieții, ar fi fost normal să viseze un câmp în care creșteau stânci de sare. Iar dacă într-adevăr se afla înconjurat de coliva lumii, însemna că lumea asta n-avea să dispară așa cum prooroceau înțelepții din mahala și nu numai. Sau – Doamne ferește! – cu toții aveau să dispară fulgerător, cât ai

clipi din ochi, fără a-și da seama ce se întâmplă, sau dându-și prea bine seama, dar atunci cine avea să mănânce toată coliva aceea, îngerii?!

Câmpul era imens și l-a ajutat să descopere că vocea venea exact *de undeva* și nu de jos, de sus, de peste tot sau de peste toți. Vocea se revărsa dintr-un colț unde nu mai fusese nimeni. Ciolan n-a știut ce să facă, ce să spună. Poate vorbea tocmai bobul acela atât de râvnit de Eleonora. Se strădui să-și repete „nu-i așa de simplu, să mă gândesc”, dar vocea i-a luat locul, adică limba, spunându-i:

– Nu-i așa de simplu să treci prin ea...

Era vorba de coliva lumii sau de viață. Mai ușor era să treci prin viață, parcă.

Vocea a dispărut, a fost absorbită de briză sau de valurile pufoase ale grâului, dar nu și înțelepciunea pe care o insuflase. Ciolan trebuia să treacă prin câmpul de grâu cu mare grijă, la fel ca și cum ar fi pășit pe un câmp plin de suflete în formă de ouă sau de mine. Se știa de mult că sufletele erau sensibile, delicate, vulnerabile. Și imprevizibile. Nu știai cum să nu le strivești sau cum să le ocolești spre binele tuturor, chiar și atunci când nu intenționeai să le calci sau să le salvezi, să le consolezi, să le mângâi.

Ciolan atinse cu degetul arătător un bob de grâu: cam atât ar veni pe cap de muritor, un singur bob, fiert și îndulcit. Așteptând marea clipă a pomenii, bobii se înmulțeau, se umflau, calmi și conștienți de misiunea pe care o aveau, pregătiți să moară în stomacurile a tot soiul de viitori defuncți mânați de nenumărate dureri,

regrete sau plăceri întunecate. Cum să ghicească generalul Ciolan care-i propriul bob și în ce stomac avea să zacă?! Poate în stomacul vreunui gropar necunoscut. Sau poate în stomacul vreunui cerșetor. Cum să parcurgă generalul oceanul acela de colivă viitoare fără a chinui nici un suflet?!

Se trezi. Nu transpirase și nici nu era speriat. Gândi că acel câmp nu era decât câmpul refăcut în vis cu bobii de grâu pe care Ciolan îi mâncase încă din copilărie, cinstind memoria unei armate de morți. Dar ce legătură ar exista între coliva lumii și mădularul care i se sculase și-l privea mohorât, ca un șarpe de piatră, cu un singur ochi, drept în ochi?! Parcă nu era a lui, parcă cineva i-o lipise în somn, cineva care ținea tainic și enorm la Ciolan, chiar incredibil, fiindcă majoritatea covârșitoare a celor ce i-o văzuseră, inclusiv unele femei, scrâșniseră din dinți, visând probabil cum și-o pierde în vreun accident de muncă. La rândul său, Ciolan gustase și din amarul supradotării. Dacă mădularul i-ar fi fost atât de vânjos și tare de-a lungul vieții, în maturitate sau mai înainte, multe umilințe ar fi biruit. Dar poate nu era târziu. Niciodată nu era târziu, cât timp era prea târziu pentru toate.

Ieși în curte ca să se spele pe față, având impresia ciudată că, în tăcere, devotat, câmpul colivei omenirii îl urma la fel cum o turmă de oi își urmează păstorul. Și iar i-a venit să plângă că oamenii, cu atâta grâu, în loc să facă bucu-roși colivă, făceau pâine, întristați.